

สร้างป่าสร้างรายได้ อีกก้าวของ “รักษป่านาน”

ที่านที่ติดตามคอลัมน์นี้มาพอสมควร คงจะทราบดีว่า โครงการหนึ่งที่ผมมักจะเขียนถึงเพื่อเป็นการให้กำลังใจในการดำเนินงาน ได้แก่ โครงการ “รักษป่านาน” อันเป็นโครงการในพระราชดำริของ สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เริ่มมาตั้งแต่ปี 2557 หรือก่อนหน้านั้นเล็กน้อย โครงการนี้มีสำนักงานโครงการของพระองค์ท่านเป็นผู้อำนวยการ โครงการร่วมกับ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กองทัพบก มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และ จังหวัดน่าน โดยมีธนากรกสิกรไทยเป็นผู้สนับสนุนและประสานงานโครงการ

วัตถุประสงค์หลักก็คือ การแสวงหาความร่วมมือในการฟื้นฟูป่าต้นน้ำน่าน อันสืบเนื่องมาจากการที่ป่าไม้ของจังหวัดน่านถูกทำลายลงอย่างน่าวิตกเป็นอย่างยิ่ง

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณและด้วยความเอาใจใส่และร่วมมือร่วมใจอย่างแข็งขันของผู้ปฏิบัติ โดยเฉพาะจากธนากรกสิกรไทย ซึ่งมีนาย บัณฑิต ล่ำซำ ลงไปดำเนินการด้วยตัวเอง ทำให้โครงการ รักษป่านาน ก้าวหน้ามาโดยตลอด

เมื่อเกือบ 2 ปีนี้เอง ได้พัฒนามาสู่โครงการ “น่าน แชนด์ บ็อกซ์” หรือโครงการทดลองหารูปแบบในการปฏิบัติการณ์ในการฟื้นฟูและปกป้องการทำลายป่าไม้ เพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างถาวรของจังหวัดน่าน

ได้รับความสนใจจากรัฐบาลโดยนายกรัฐมนตรี พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา ขึ้นอาสามาเป็นประธานคณะกรรมการนโยบายและกำกับดูแลด้วยตัวท่านเอง

ส่วนกรรมการภาคปฏิบัติในพื้นที่ที่มีประธานร่วม 2 คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในฐานะประธานภาครัฐ และนายบัณฑิต ล่ำซำ ในฐานะประธานภาคเอกชน

มีท่านผู้ว่าราชการจังหวัดน่านเป็นรองประธาน พร้อมด้วยผู้แทนส่วนราชการภาคเอกชน และองค์กรประชาชนอีก 23 คน เข้าร่วมในกรรมการชุดนี้

โครงการหลักที่ริเริ่มและดำเนินการอย่างได้ผล ได้แก่ โครงการ “สร้างป่าสร้างรายได้” ซึ่งจะเป็นแนวทางการพัฒนาที่ในป่าไม้ และป้องกันการทำลายป่าไม้ โดยให้ประชาชนอยู่ร่วมกับป่าได้อย่างเหมาะสม ประชาชนสามารถจะมีรายได้เสริมจากการปลูกพืชโดยไม่ทำลายป่าไม้ โดยการปลูกป่าไม้ควบคู่ไปกับพืชเศรษฐกิจ นอกจากนี้ชาวบ้านจะมีรายได้แล้ว พื้นที่ป่าไม้ก็จะเพิ่มขึ้นด้วย หรือจะไม่ถูกบุกรุกทำลายอีกต่อไป

จากรูปแบบที่ริเริ่มที่อำเภอบ่อเกลือ จ.น่าน และ อ.นาแห้ว จ.เลย ได้มีการนำไปแพร่ขยายทดลองในอีกหลายๆจังหวัด

เฉพาะจังหวัดน่านปัจจุบันขยายพื้นที่ไปจนครบทั้ง 15 อำเภอ มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการกว่า 4,000 ครัวเรือน ใน 48 ตำบล

รวมพื้นที่ป่าที่กำลังฟื้นฟูและอนุรักษ์ รวมทั้งหมดยกกว่า 19,000 ไร่ ซึ่งจากการสำรวจรายได้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการกว่า 1,000 คน พบว่ามีรายได้เพิ่มสูงขึ้นอย่างน่าพอใจ

ในการสัมมนาทางวิชาการ “ปารักษป่านาน” ครั้งที่ 4 เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว สมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จไปทรงเป็นประธานการสัมมนาอีกครั้งหนึ่ง และได้ทรงบรรยายเรื่อง “สร้างป่าสร้างรายได้” พระราชทานแก่ที่ประชุมด้วย นับเป็นพระมหากรุณาธิคุณแก่คณะกรรมการโครงการน่าน แชนด์ บ็อกซ์ ตลอดจนพี่น้องชาวน่านที่เข้าร่วมโครงการอย่างหาที่สุดมิได้

ทรงอธิบายความสำเร็จของโครงการ ความสืบหน้าตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่างๆ และทรงยกตัวอย่างการอยู่ร่วมกันระหว่างคนกับป่า ในหลายๆพื้นที่ ที่แสดงให้เห็นถึงพระปรีชาสามารถและความเข้าพระทัยในเรื่อง ซึ่งเป็นปัญหาใหญ่ของประเทศอย่างยิ่ง

เป็นที่คาดหวังว่าโครงการใหญ่ “รักษป่านาน” ซึ่งมี “โครงการสร้างป่าสร้างรายได้” เป็นโครงการหลัก และล่าสุดอยู่ในการกำกับดูแลของคณะกรรมการ “น่าน แชนด์ บ็อกซ์” อย่างใกล้ชิดจะก้าวหน้าต่อไปตามลำดับ

ที่นี้ขอให้กำลังใจและหวังว่าโครงการ “รักษป่านาน” จะประสบผลสำเร็จจนกลายเป็นต้นแบบของการฟื้นฟูรักษาป่าในจังหวัดอื่นๆ ทั่วประเทศไทยได้ในที่สุดนะครับ.

“ชุมชน”